

[Finansministeren.]

stilling for to år siden gjorde nødvendig. Dette har lige så lidt som i andre europæiske lande kunnet undgås, og når tilbagegangen var større end i de fleste lande, var det naturligvis, fordi vor valutasituation var særlig dårlig, bl. a. fordi vort bytteforhold hørte til de dårligste i Europa, og fordi der blev grebet ind så sent herhjemme. Det var særlig i andet halvår af 1951, at produktionsnedgangen slog igennem. Ligesom i andre lande ser det imidlertid ud til, at vi nu er kommet ind i en gunstigere udvikling. Industriproduktionsindekset viste fra januar til august i fjor en nedgang fra 171 til 170; i år viser det for de samme måneder en opgang fra 152 til 161. Tager vi gas- og elektricitetsværker med i indekset, er det for august i år oppe på 171, altså en lille smule større end i august 1951, da det var på 170.

Indekset for beskæftigelsen i industrien viser samme tendens som produktionen. Fra januar til august i 1951 gik det ned fra 165 til 157; i de samme måneder i år er det steget fra 151 til 155. Det er altså nu næsten lige så højt som i august i fjor. Det er klart, at den internationale udvikling, jeg lige har omtalt, må antages at ville underbygge denne gunstigere tendens i vor industrielle produktion og beskæftigelse.

Hvad angår beskæftigelsen i bygge- og anlægsgene, skulle vinterhalvårets udvikling jo komme til at nyde godt af den omtalte frigivelse af offentlige arbejder ligesom boligbyggeriet, der bliver større end oprindeligt planlagt, fordi boligministeren har set sig i stand til at sætte et større antal lejligheder i gang. Løvrigt har debatten om beskæftigelsen jo været præget af, at arbejdsløshedstællingen ultimo august fandt sted på en regnvejrsdag. Jeg finder derfor anledning til at understrege, at de første tre uger af september viste en mærkbar nedgang i arbejdsløsheden.

Det er imidlertid klart, at hvad der mere end noget andet kan gavne både produktion og beskæftigelse og valutastillingen på samme tid, det er en fremgang i vort erhvervslivs produktivitet og en udvikling af dets eksportmuligheder, særlig med over-

søiske markeder for øje, fordi det er her den store fremtid ligger. På disse punkter er der, som statsministeren nævnte i går, en frugtbar udvikling i gang i vore erhverv under samarbejde mellem arbejdere og arbejdsgivere. Vi har i vor økonomiske politik på forskellig måde støttet disse bestræbelser, men det er naturligvis det økonomiske livs egne kræfter, der først og fremmest skal bære indsatsen. Den udvikling og den omstilling, der er nødvendig, tager sin tid, men hvad jeg her har omtalt tyder på, at den er i gang. Hvis vi ikke opbygger en nogenlunde betryggende valutareserve, kan nye internationale vanskeligheder tvinge os til nye indgreb, der forstyrrer denne udvikling. Vi må derfor stadig veje dette langtidshensyn til valutastillingen og dermed den fortsatte opbygning imod de letforståelige ønsker om øjeblikkelige lettelser. Da udviklingen på valutaområdet i de nærmeste måneder tegner sig nogenlunde gunstig, mener regeringen ikke, at det er nødvendigt at foretage finanspolitiske indgreb i dag, men de stigende statsudgifter gør fortsat forsigtighed yderst nødvendig, og problemerne må derfor tages op til ny overvejelse før begyndelsen af det kommende finansår.

Hermed kommer jeg til selve finanslovsforslaget for finansåret 1953—54.

Det viser på driftsbudgettet indtægter på 2 723 mill. kr. og udgifter på 2 883 mill. kr., altså et underskud på 160 mill. kr. Det er jo usædvanligt, at et finanslovsforslag viser et så stort underskud, navnlig efter den overskudspolitik, vi har ført i de sidste år. Men det svarer nogenlunde til den reelle stilling, som den vil være, hvis vi fortsætter med den nuværende skatte- og udgiftslovgivning.

Jeg skal først gøre et par formelle bemærkninger til forklaring af tallene, der jo som sædvanlig må give et fortegnet billede af virkeligheden, fordi man ikke et halvt år før finansårets begyndelse ved tilstrækkeligt — heller ikke om den kommende lovgivning — til at kunne opstille et tilfredsstillende statsbudget.

I det foreliggende forslag er der dog gjort meget for at gøre billedet så realistisk som muligt. Der er opført et beløb til militære-